

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 426

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 8 iunie 2017

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 147 din 14 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (9) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006	2-5		
Decizia nr. 194 din 23 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	5-7		
Decizia nr. 196 din 23 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 46 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative	8-11	665.	la București la 7 ianuarie 2000, în baza cărora Guvernul Japoniei oferă Guvernului României un ajutor nerambursabil în valoare de 500 milioane yeni, și a Acordului încheiat între Guvernul României și Japan International Cooperation System la 1 februarie 2000, pentru derularea acestui ajutor .....
Decizia nr. 227 din 6 aprilie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali	11-13		14
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
397. — Hotărâre privind unele măsuri de utilizare a Fondului de contrapartidă provenit din ajutorul Guvernului Japoniei constituit în baza Înțelegerii realizate prin schimbul de note diplomatice semnate		666.	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE — Ordin al ministrului pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenariat privind modificarea Procedurii de implementare a schemei de ajutor <i>de minimis</i> prevăzute în cadrul Programului pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, nr. 839/2016 .....
			15
			15-16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 147

din 14 martie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (9) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Loredana Veisa.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (9) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, excepție ridicată de S.C. ECO SUD — S.A. din București în Dosarul nr. 356/43/2015 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal, care formează obiectul Dosarului nr. 212D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că, la dosar, autoarea excepției S.C. ECO SUD — S.A. din București a depus note scrise prin care susține admiterea criticilor de neconstituționalitate, iar partea Consiliul Județean Mureș a depus note în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca inadmisibilă, deoarece, în realitate, excepția de neconstituționalitate vizează probleme referitoare la interpretarea și aplicarea legii, modul în care Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor a respins plângerea formulată de autoarea excepției, respectiv o pretinsă contrarietate în norma internă și norme ale dreptului Uniunii Europene, ceea ce excedează controlului de constituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 9 decembrie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 356/43/2015, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (9) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de S.C. ECO SUD — S.A. din București într-o cauză având ca obiect plângerea împotriva Deciziei nr. 1.591/C8/1.775/23 septembrie 2015, emisă de Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor (CNCS), prin care s-a respins contestația formulată de petenta, autoare a excepției, ca fiind lipsită de interes, în contextul în care, ca urmare a aplicării dispozițiilor art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006, s-a dispus anularea procedurii de licitație, întrucât

nu au existat 3 oferte admisibile care să facă posibilă continuarea procedurii.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține, în esență, că prevederile art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006 încalcă dreptul la liber acces la justiție, pe care îl limitează excesiv, făcându-l iluzoriu și în mod imposibil de exercitat în măsura în care se interpretează în sensul că demersul judiciar pentru înlăturarea încălcării drepturilor și intereselor, prin măsura anulării unei proceduri de achiziție publică, este condiționat de contestarea rezultatului respectivei proceduri de minimum 3 ofertanți. Astfel, art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006 instituie următoarele condiții, cumulative, de atribuire a contractului de concesiune: (i). depunerea a cel puțin 3 oferte și (ii). cel puțin 3 ofertanți îndeplinesc criteriile de eligibilitate. Prin urmare, dispozițiile legale criticate instituie o regulă privind procedura de atribuire impunând numărul de participanți la procedură. Norma națională adaugă la norma europeană cu privire la procedura de atribuire a contractelor de concesiuni, respectiv Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune, prin impunerea unor cerințe sporite de concurență într-o primă etapă. Finalitatea normei nu se justifică prin necesitatea asigurării unui nivel de concurență satisfăcător, iar aplicabilitatea ei conduce într-un final tocmai la încălcarea concurenței, a egalității de tratament, a transparenței și a eficienței utilizării fondurilor.

7. Având în vedere că dispozițiile art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006 nu își găsesc un corespondent în Directiva 2014/23/UE sau în alte reglementări la nivel european, se naște obligația statului, prin autoritățile publice și prin instanțele naționale, de a verifica dacă aceste prevederi nu sunt contrare dispozițiilor existente la nivel european, potrivit principiului priorității dreptului european.

8. Condiționarea admisibilității exercitării acțiunii în contencios administrativ de conduita celorlalți ofertanți este de natură a limita în mod excesiv liberul acces la justiție, făcându-l iluzoriu și imposibil de exercitat. Lipsa contestației formulate de către alți ofertanți nu poate determina imposibilitatea accesului liber la justiție. Fără îndoială, există un drept al celorlalți ofertanți de a contesta actele autorității, însă atât timp cât există și ipotezele în care, fie aceștia au ofertat un preț mult prea mare, astfel încât, chiar admisibile dacă ar fi ofertele lor, ele tot nu ar putea fi declarate câștigătoare, fie pe fond se apreciază că autoritatea contractantă a reținut în mod corect nerespectarea dispozițiilor din documentația de atribuire, necontestarea de către ceilalți ofertanți a rezultatului procedurii nu poate dăuna celorlalți participanți.

9. De asemenea, autoarea susține că modalitatea de evaluare a ofertelor a fost concepută de autoritatea contractantă tocmai pentru a crea circumstanțe artificiale de anulare a procedurii și în scopul aplicării art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006 și, în măsura în care ar fi întemeiată pe fond, „sanctiunea” corectă care ar fi trebuit aplicată ar fi fost aceea de respingere a ofertelor ca neconforme.

10. În final, autoarea excepției consideră că dispozițiile art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006 trebuie interpretate în sensul că, independent de neatacarea documentației de atribuire și a rezultatului procedurii de către orice alt ofertant, instanța de judecată are obligația de a verifica dacă sunt îndeplinite cerințele impuse de art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006, adică de a verifica dacă nu există cel puțin 3 oferte admisibile, ceea ce echivalează cu a verifica în ce măsură sancțiunea stabilită de autoritate în privința tuturor ofertelor este corectă sau nu.

11. **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este nefondată. Prevederea legală criticată care impune anularea procedurii în cazul în care nu există 3 oferte admisibile, din perspectiva ofertantului care, în susținerea propriei contestații/plângerii nu se poate prevala de analiza fondului acțiunii sale în lipsa contestării rezultatului respectivei proceduri de minimum 3 ofertanți, nu încalcă dreptul la liber acces la justiție și nu îl limitează excesiv. Invocând normele procesual civile privind exercitarea acțiunii civile, instanța judecătorească arată că nu se poate reține că se încalcă liberul acces la justiție, fiind esențial ca formularea unei acțiuni de către o persoană să fie justificată de existența unui folos practic existent pe parcursul demersului judiciar, fără ca prin aceasta să se impună o anumită atitudine procesuală altor subiecte de drept (participanți la procedura de licitație anulată) care, în lumina principiului disponibilității, au posibilitatea de a ataca sau nu soluția autorității contractante cu privire la propriile oferte. De asemenea, impunerea unui număr minim de ofertanți declarați admisibili nu atrage concluzia încălcării principiului concurenței egale, egalității de tratament și transparenței, în condițiile în care afectează în egală măsură toți ofertanții, existând posibilitatea pentru toți ca, la reluarea procedurii de licitație, să participe la noua licitație organizată pentru atribuirea contractului. Nu se poate reține nici împrejurarea că dispozițiile legale criticate încalcă aplicarea cu prioritate a dreptului european, având în vedere că directiva are efect direct vertical la expirarea termenului de transpunere. Directiva 2014/23/UE din 26 februarie 2014 a intrat în vigoare la data de 28 martie 2014 — data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, iar potrivit art. 51 alin. (1) „Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 18 aprilie 2016”. În consecință, contrar celor susținute de petentă cu privire la aplicarea priorității a prevederilor acestei directive, față de cele ale art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006, aceasta nu este direct aplicabilă, adică prevederile acesteia nu vor putea fi invocate în fața instanțelor judecătorești, iar judecătorul nu este ținut să înlăture dispozițiile naționale, afirmativ contrare celor comunitare, decât după expirarea termenului de transpunere — 18.04.2016 și doar în măsura în care prevederile directivei nu au fost transpuse în legislația națională.

12. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă. Reține că legiuitorul nu condiționează anularea unei proceduri de numărul de contestații ai acesteia, ci pur și simplu impune *a priori* ca, pentru atribuirea acestui tip de contract, să fie depuse cel puțin 3 oferte și cel puțin 3 ofertanți care îndeplinesc criteriile de eligibilitate. În cazul în care, în urma publicării anunțului, nu au fost depuse cel puțin 3 oferte sau criteriile de eligibilitate nu sunt îndeplinite de cel puțin 3 ofertanți, delegatarul este obligat să anuleze procedura și să organizeze o nouă licitație, în termen de maximum 60 de zile de la data anulării procedurii. Din analiza motivelor ce au fundamentat excepția de neconstituționalitate reiese faptul că, în esență, critica vizează anumite probleme de aplicare a legii ce

decurg din faptul că procedura de atribuire a contractului de delegare a gestiunii a fost anulată de către autoritatea contractantă, potrivit art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006, întrucât nu au existat 3 oferte admisibile. Or, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, interpretarea și aplicarea reglementărilor legale în cadrul unor litigii sunt atribuții ce revin în exclusivitate instanțelor de judecată, și nu Curții Constituționale.

14. În ceea ce privește pretinsa neconstituționalitate în raport cu dispozițiile art. 148 din cuprinsul Legii fundamentale, precizează că instanța de contencios constituțional a statuat, în mod constant, în jurisprudența sa că nu este de competența sa să analizeze conformitatea unei dispoziții de drept național cu textul Tratatului de instituire a Comunității Europene (devenit Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene) prin prisma art. 148 din Constituție. Invocă, în acest sens, Decizia nr. 137 din 25 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 22 martie 2010, Decizia nr. 1.596 din 26 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 18 ianuarie 2010. O atare competență, și anume aceea de a stabili dacă există o contrarietate între legea națională și Tratat, aparține instanței de judecată, care, pentru a ajunge la o concluzie corectă și legală, din oficiu sau la cererea părții, poate formula o întrebare preliminară, în sensul art. 234 din Tratatul de instituire a Comunității Europene la Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

15. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

16. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

17. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum este reținut în încheierea de sesizare, îl constituie dispozițiile art. 29 alin. (9) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 121 din 5 martie 2013. Prevederile art. 29 din Legea nr. 51/2006 au fost modificate, ulterior sesizării Curții, prin art. II pct. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 58/2016 pentru modificarea și completarea unor acte normative cu impact asupra domeniului achizițiilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 22 septembrie 2016, nefiind păstrată soluția legislativă criticată. Astfel, în prezent, art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006 are următorul cuprins: „*În cazul serviciilor de utilități publice, astfel cum sunt definite la art. 1 alin. (2), procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește, după caz, în baza prevederilor Legii nr. 98/2016, Legii nr. 99/2016 și Legii nr. 100/2016.*”

18. Având în vedere că, în cauza dedusă judecării continuă să producă efecte juridice prevederile art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006, Curtea, în lumina Deciziei sale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, urmează a examina excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006, în forma anterioară modificării, prevederi având următorul cuprins: „*Delegatarul are obligația de a atribui contractul de delegare a gestiunii prin aplicarea procedurii de licitație publică deschisă. Procedura de licitație se poate finaliza numai dacă în urma publicării anunțului de participare la licitație*

au fost depuse cel puțin 3 oferte și cel puțin 3 ofertanți îndeplinesc criteriile de eligibilitate. În cazul în care, în urma publicării anunțului, nu au fost depuse cel puțin 3 oferte sau criteriile de eligibilitate nu sunt îndeplinite de cel puțin 3 ofertanți, delegatarul este obligat să anuleze procedura și să organizeze o nouă licitație, în termen de maximum 60 de zile de la data anulării procedurii.”

19. În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, prevederile legale criticate contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 45 privind libertatea economică, art. 135 privind economia și art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană.

20. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006, în forma anterioară modificării, fac parte din secțiunea a 3-a intitulată „Gestiunea delegată” a capitolului III al legii, referitor la organizarea și funcționarea serviciilor de utilități publice. Astfel, cum rezultă din art. 29 alin. (1) din Legea nr. 51/2006, „gestiunea delegată” este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, pe baza unui contract, denumit contract de delegare a gestiunii. Gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice implică punerea la dispoziția operatorilor a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme.

21. Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi fie un contract de concesiune, fie un contract de parteneriat public privat. Procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice sunt licitația publică deschisă și negocierea directă.

22. În acest context, prevederile supuse controlului de constituționalitate stabilesc obligația delegatarului de a aplica procedura de licitație publică deschisă pentru atribuirea contractului de delegare a gestiunii. Referitor la procedura licitației deschise, prevederile legale criticate stabilesc condițiile ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru finalizarea procedurii de licitație, acestea constând în: 1) depunerea a cel puțin 3 oferte în urma publicării anunțului de participare la licitație și 2) îndeplinirea criteriilor de eligibilitate de cel puțin 3 ofertanți.

23. În același timp, prevederile legale criticate stabilesc sancțiunea în cazul în care, în urma publicării anunțului, nu au fost depuse cel puțin 3 oferte sau criteriile de eligibilitate nu sunt îndeplinite de cel puțin 3 ofertanți, sancțiune constând în anularea procedurii. Delegatarul are, totodată, obligația de a organiza o nouă licitație, în termen de maximum 60 de zile de la data anulării procedurii.

24. Astfel, legiuitorul a instituit un nivel de participare, obligatoriu la procedura de licitație publică deschisă, organizată pentru atribuirea unui contract de delegare a gestiunii unui serviciu public de interes major, perspectivă din care asigurarea unui nivel real și efectiv al competitivității, în condiții de transparență și publicitate legal reglementate, este impusă de nevoia de performanță cerută de caracteristicile specifice serviciu public de interes general.

25. În aceste condiții, Curtea reține că prevederile legale criticate dau expresie opțiunii legiuitorului de a stabili regulile privind atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, fără a încălca dispozițiile constituționale privind libertatea economică și economia, în condițiile în care accesul liber al oricărei persoane la o activitate economică este garantat dacă aceasta, ca și libera inițiativă, se exercită în

condițiile legii. De altfel, conform art. 22 alin. (5) din Legea nr. 51/2006, sunt interzise orice înțelegeri sau acorduri de asociere și orice practici concertate dintre operatori, indiferent de modul de organizare, forma de proprietate sau modalitatea de gestiune adoptată, care conduc la accentuarea caracterului de monopol al serviciilor de utilități publice, la restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței pe piața serviciilor de utilități publice.

26. Totodată, Curtea constată că nu există o încălcare a principiului egalității în drepturi a cetățenilor, deoarece prevederile legale criticate se aplică în mod egal tuturor operatorilor participanți la procedura licitației deschise de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, fără a institui diferențieri ori discriminări între aceștia pe considerente arbitrare. Stabilirea prin normele legale criticate a unui număr minim de ofertanți declarați admisibili nu poate conduce sub niciun aspect la concluzia încălcării principiului egalității în drepturi, în condițiile în care aceste prevederi legale vizează, în egală măsură, toți ofertanții, existând posibilitatea pentru toți ca, la reluarea procedurii de licitație, să participe la noua licitație organizată pentru atribuirea contractului.

27. Referitor la invocarea încălcării dispozițiilor art. 21 din Constituție, Curtea constată că prevederile de lege criticate nu neagă dreptul persoanei vătămate de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime, ci impun ca, pentru atribuirea contractului, să fie depuse cel puțin 3 oferte, iar cel puțin 3 ofertanți să îndeplinească criteriile de eligibilitate. Sancțiunea nerespectării acestor condiții constă în anularea procedurii, fiind organizată o nouă licitație. Contrar susținerilor autorului excepției, legiuitorul nu condiționează anularea unei proceduri de numărul de contestări ai acesteia, ci impune o condiție pentru validarea unei licitații deschise pentru atribuirea unui contract de delegare a gestiunii de servicii de utilități publice.

28. De asemenea, posibilitatea persoanei care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim printr-un act al delegatarului/comisiei de evaluare, emis cu încălcarea dispozițiilor legale în materia serviciilor comunitare de utilități publice de a contesta actul respectiv pe cale administrativă și/sau în justiție, în condițiile Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, era prevăzută de dispozițiile art. 55 din Procedura-cadru privind organizarea, derularea și atribuirea contractelor de delegare a gestiunii serviciilor comunitare de utilități publice, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 717/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 546 din 18 iulie 2008, act normativ în prezent abrogat, potrivit art. XIV lit. b) din Legea nr. 225/2016 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 942 din 23 noiembrie 2016.

29. În final, referitor la invocarea încălcării dispozițiilor art. 148 din Constituție, prin prisma susținerii unei contradicții între prevederile art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006 și cele ale Directivei 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune, Curtea reține, în acord cu jurisprudența sa, că nu este competentă să analizeze conformitatea unei dispoziții de drept național cu textul Tratatului de instituire a Comunității Europene (devenit Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene) sau cu dispoziții comunitare cu caracter obligatoriu. În acest sens sunt, spre exemplu, Decizia nr. 137 din 25 februarie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 22 martie 2010 și Decizia nr. 1.596 din 26 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37 din 18 ianuarie 2010. Curtea precizează că invocarea dispozițiilor Directivei nr. 2014/23/UE în susținerea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 29 alin. (9)

din Legea nr. 51/2006 nu are relevanță constituțională în exercitarea controlului de constituționalitate. De altfel, Curtea observă că, la momentul invocării excepției, termenul de transpunere a directivei în dreptul intern nu expirase. Astfel, prevederile art. 51 alin. (1) din Directivă stabilesc că: „*Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 18 aprilie 2016*”.

30. În plus, Curtea observă că, în prezent, prevederile directivei menționate au fost transpuse în legislația națională prin Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 390 din 23 mai 2016, Legea nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 391 din 23 mai 2016, și Legea nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 23 mai 2016.

32. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de S.C. ECO SUD — S.A. din București în Dosarul nr. 356/43/2015 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 29 alin. (9) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 194

din 23 martie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență

31. Distinct de cele de mai sus, Curtea observă că, prin critica referitoare la anularea procedurii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii de către autoritatea contractantă, potrivit art. 29 alin. (9) din Legea nr. 51/2006, întrucât nu au existat minim 3 ofertanți care să îndeplinească criteriile de eligibilitate, sunt puse în discuție și aspecte referitoare la interpretarea și aplicarea legii de către Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor și de instanța judecătorească învestită cu soluționarea plângerii împotriva deciziei Consiliului, în condițiile în care, astfel cum rezultă din actele aflate la dosarul cauzei, autoarea excepției nu a îndeplinit criteriile de eligibilitate pentru atribuirea contractului de gestiune de servicii publice. Or, potrivit jurisprudenței instanței de contencios constituțional, interpretarea și aplicarea reglementărilor legale în cadrul unor litigii sunt atribuții ce revin în exclusivitate instanțelor judecătorești, și nu Curții Constituționale.

32. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de S.C. ECO SUD — S.A. din București în Dosarul nr. 356/43/2015 al Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 29 alin. (9) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Alba Iulia — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 14 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 194

din 23 martie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență

a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Mircea Mihalcea în Dosarul nr. 15.828/200/2015 al Judecătoriei Buzău — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului nr. 355D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care arată că sancțiunea complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce nu îngrădește accesul liber la justiție, persoana nemulțumită de această sancțiune având deschisă calea plângerii împotriva procesului-

verbal de constatare și sancționare a unei contravenții, în fața instanței judecătorești.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 7 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 15.828/200/2015, **Judecătoria Buzău — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Mircea Mihalcea într-o cauză având ca obiect soluționarea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a unei contravenții.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține, în esență, că aplicarea sancțiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce autovehicule, în mod automat, constituie o restrângere nejustificată și neproportională a acestui drept, cât timp nu există posibilitatea individualizării acesteia în funcție de situația de fapt constatată de agentul de poliție. Legislația penală prevede posibilitatea individualizării atât sub aspectul necesității, cât și sub aspectul întinderii a pedepselor complementare, printre care se regăsește și dreptul de a conduce vehicule, însă în cazul angajării răspunderii contravenționale, nu există posibilitatea înlăturării sancțiunii complementare sau a aplicării acesteia pe o durată mai mică. Prin urmare, nu este justificat ca instanța de judecată să poată individualiza sancțiunea principală, dar să nu aibă posibilitatea individualizării sancțiunii complementare, aspect ce conduce la încălcarea rolului constituțional al instanțelor judecătorești și al dreptului la un proces echitabil.

6. **Judecătoria Buzău — Secția civilă** consideră că prevederile legale ce fac obiectul excepției invocate nu sunt contrare dispozițiilor constituționale, deoarece nu îngădesc dreptul persoanelor la accesul la justiție, persoana nemulțumită de sancțiunile aplicate prin procesul-verbal de contravenție având deschisă calea plângerii la instanța de judecată, inclusiv sub aspectul criticilor cu privire la sancțiunea complementară. Instanța apreciază că excepția este neîntemeiată și în privința dispozițiilor art. 23 din Constituție, întrucât sancțiunea complementară a suspendării dreptului de a conduce poate fi aplicată doar în condițiile și în temeiul legii, nefiind de natură să restrângă libertatea individuală a persoanei acuzate de săvârșirea unei fapte contravenționale. În privința art. 53 din Constituție, instanța consideră că textul constituțional se referă exclusiv la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți prevăzute de Legea fundamentală, iar normele legale criticate nu restrâng drepturi constituționale,

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie, spre exemplu, Decizia nr. 210 din 13 martie 2007, Decizia nr. 287 din 11 martie 2008, Decizia nr. 331 din 10 martie 2011 și Decizia nr. 4 din 17 ianuarie 2013, reținând că prevederile legale criticate nu restrâng drepturi constituționale, ci prevăd sancționarea unor fapte de încălcare a legii care pun în pericol siguranța circulației rutiere.

9. **Avocatul Poporului** consideră că prevederile art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt constituționale, iar excepția de neconstituționalitate invocată este inadmisibilă. Reține că întreaga critică de neconstituționalitate este raportată la dreptul de a conduce autovehicule, drept ce nu este prevăzut ca atare în Constituție. Or, în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 „*Sunt neconstituționale prevederile actelor prevăzute la alin. (1), care încalcă dispozițiile sau principiile Constituției*”. Motivată de acestea, apreciază că aspectele expuse nu țin de constituționalitatea textelor legale criticate, ci, mai degrabă, de modul de interpretare și aplicare a legii, care revine instanțelor de judecată. De altfel, în aplicarea dispozițiilor art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor se poate depune plângere, în termen de 15 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei rază de competență a fost constatată fapta. În atare condiții, în cuprinsul textului de lege criticat nu există nicio prevedere ce ar putea conduce la concluzia că autorul nu poate formula plângere. De asemenea, consideră că, prin modul de sancționare a faptei de neacordare a priorității de trecere pietonilor angajați în traversarea regulamentară a drumului public prin locurile special amenajate și semnalizate, aflați pe sensul de deplasare a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori tramvai, nu sunt nesocotite nici celelalte norme constituționale invocate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului și al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, prevederi modificate prin art. I pct. 35 lit. e) din Ordonanța Guvernului nr. 21/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 29 august 2014, având următorul cuprins: „(3) *Constituie contravenție și se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a II-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii contravenționale complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 30 de zile săvârșirea de către conducătorul de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a următoarelor fapte: (...)*

b) neacordarea priorității de trecere pietonilor angajați în traversarea regulamentară a drumului public prin locurile special amenajate și semnalizate, aflați pe sensul de deplasare a autovehiculului, tractorului agricol sau forestier ori tramvaiului”.

13. În opinia autorului excepției, prevederile de lege ce formează obiectul excepției contravin dispozițiilor din Constituție

cuprinse în art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 21 privind accesul liber la justiție, art. 23 alin. (11) potrivit căruia „Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată” și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 6 paragraful 2 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit cărora „Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția va fi legal stabilită”.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 100 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au mai format obiect al controlului de constituționalitate, exercitat prin prisma unor critici similare celor formulate în prezenta cauză. În acest sens, pot fi menționate, cu titlu de exemplu: Decizia nr. 4 din 17 ianuarie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 86 din 8 februarie 2013, Decizia nr. 1.314 din 4 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 907 din 21 decembrie 2011, Decizia nr. 331 din 10 martie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 348 din 19 mai 2011, Decizia nr. 1.403 din 2 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 20 din 10 ianuarie 2011, Decizia nr. 280 din 18 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 206 din 1 aprilie 2010 și Decizia nr. 1.305 din 2 decembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 113 din 25 februarie 2009.

15. Astfel, referitor la critica de neconstituționalitate vizând încălcarea accesului liber la justiție și a prezumției de nevinovăție, Curtea a constatat că, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, persoana nemulțumită de sancțiunile aplicate prin procesul-verbal de constatare a contravențiilor are deschisă calea plângerii la instanța judecătorească. De asemenea, Curtea a reținut că, din procedura de soluționare a plângerii împotriva procesului-verbal de stabilire și sancționare a contravenției, nu rezultă răsturnarea sarcinii probei, ci, mai degrabă, exercitarea dreptului la apărare.

16. De altfel, nu există în cuprinsul normei legale criticate nicio prevedere ce ar putea conduce la concluzia că petentul nu

își poate formula plângerea în așa manieră încât să evidențieze intenția sa de a contesta sancțiunea complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, astfel încât nu poate fi reținută critica potrivit căreia textul de lege criticat îngreudește liberul acces la justiție.

17. De asemenea, în jurisprudența sa, Curtea a reținut, în esență, că dreptul de a conduce autovehicule/vehicule nu este un drept fundamental (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 304 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 615 din 11 august 2016). Astfel, fără a aduce atingere art. 53 din Constituție, normele legale criticate nu restrâng exercițiul unor drepturi fundamentale, ci prevăd sancționarea unor fapte de încălcare a legii care pun în pericol siguranța circulației rutiere, în scopul prevăzut încă din primul articol al Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002, respectiv asigurarea desfășurării fluente și în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic sau aflate în zona drumului public, protecția drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor respective, a proprietății publice și private, cât și a mediului.

18. Totodată, Curtea a statuat că, în cazul săvârșirii unor contravenții la regulile de circulație rutieră, reglementarea prin lege, pe lângă sancțiunea principală — amenda, și a uneia sau a mai multor sancțiuni complementare nu este de natură a încălca dispozițiile constituționale. Astfel, sancțiunea complementară a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă limitată de timp, respectiv 30 de zile, constituie o veritabilă măsură disuasivă, ce are ca scop preîntâmpinarea săvârșirii unor noi fapte de natură contravențională și protejarea participanților la traficul pe drumurile publice împotriva pericolului social corespunzător comiterii lor (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 113 din 6 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 25 aprilie 2014).

19. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, Curtea constată că soluția și considerentele care o fundamentează își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Mircea Mihalcea în Dosarul nr. 15.828/200/2015 al Judecătoriei Buzău — Secția civilă și constată că prevederile art. 100 alin. (3) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Buzău — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 196

din 23 martie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 46 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 46 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, excepție ridicată de Toth Tivadar în Dosarul nr. 44.212/3/2014 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului nr. 406D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal răspunde, pentru partea Agenția Națională de Integritate, consilierul juridic Vladimir Alexandru Ciobanu, cu delegație depusă la dosar. Lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Agenției Naționale de Integritate care susține respingerea excepției de neconstituționalitate, având în vedere vasta jurisprudență în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, deciziile nr. 664 din 8 noiembrie 2016, nr. 150 din 17 martie 2016, nr. 418 din 3 iulie 2014 și nr. 483 din 21 noiembrie 2013.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 22 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 44.212/3/2014, **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 46 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și**

demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Toth Tivadar, într-o cauză având ca obiect cererea de anulare a unui raport de evaluare emis de Agenția Națională de Integritate.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile art. 46 alin. (1) din Legea nr. 215/2001 și ale art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 sunt neconstituționale, având în vedere lipsa de claritate, precizie și previzibilitate a acestora. Astfel, deși normele evocate reglementează elemente privind conflictul de interese, acestea au un conținut diferit. Pe de o parte, dispozițiile art. 46 din Legea nr. 215/2001 interzic consilierului local dreptul de a lua parte la deliberare și la adoptarea hotărârilor, dacă acesta are un „*interes patrimonial*” în problema supusă dezbaterilor. Pe de altă parte, dispozițiile art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 fac referire la noțiunea de „*interes personal*” al alesului local într-o anumită problemă, noțiune ce nu este însă definită într-un mod clar și precis, care să excludă orice echivoc. Având în vedere că situațiile ce atrag existența conflictului de interese sunt prevăzute, în mod distinct, de cele două dispoziții legale, pentru ca acestea să îi fie accesibile destinatarului, legiuitorul era obligat să definească, în mod clar, cele două noțiuni distincte pe care le folosește, respectiv „*interes patrimonial*” și „*interes personal*”. Legiuitorul explică noțiunea de „*interes personal*”, prin raportare la existența unei posibilități a consilierului local de a anticipa dacă o anumită decizie ar putea prezenta un beneficiu pentru sine sau pentru una dintre persoanele vizate de text. Această formulare imprecisă și inadecvată în privința posibilității individului căruia i se adresează de a-și controla conduita este contrară jurisprudenței în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Constituționale. Prevederile art. 75 din Legea nr. 393/2004, astfel cum sunt formulate, încalcă normele de tehnică legislativă, prin aceea că verbul utilizat în cuprinsul acestuia („*ar putea prezenta un beneficiu*”) nu este utilizat la timpul prezent, forma afirmativă, pentru a accentua caracterul imperativ al dispoziției respective, astfel cum stabilește art. 38 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.

7. Totodată, prevederile art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 sunt imprevizibile prin prisma termenului ambiguu și neclar de „*beneficiu*” utilizat în cuprinsul acestora, care nu este definit de legislația în vigoare. Astfel, raportat la situația de fapt din speță, consilierul local nu poate cunoaște la ce se referă în concret noțiunea de beneficiu și dacă în cuprinsul acestui beneficiu pot fi încadrate și veniturile obținute în temeiul prestării unei muncii remunerate, respectiv drepturi salariale sau orice alte sume obținute în cadrul exercitării unei activități. O altă sursă de imprevizibilitate este generată de termenele folosite de

ambele prevederi legale criticate, și anume „a nu lua parte la deliberarea și la adoptarea”, respectiv „de a anticipa (...) o decizie a autorității publice din care fac parte”.

8. Mai susține că prevederile legale criticate reprezintă restrângeri ale drepturilor consilierilor locali de a-și exercita liber mandatul dobândit în virtutea dreptului de a fi ales, prin exprimarea unui drept de vot cu privire la hotărârile adoptate, iar potrivit art. 53 alin. (1) din Constituție, aceste restrângeri trebuie să fie în mod expres prevăzute de lege. Or, în această formă ambiguă și neclară, textele criticate nu pot fi considerate că îndeplinesc exigențele privind calitatea legii.

9. În ceea ce privește neconstituționalitatea art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010, autorul susține că, în materia conflictelor de interese, nu este relevantă, în aplicarea pedepsei, gravitatea faptei care a dat naștere respectivei situații, singura măsură ce poate fi luată în legătură cu acest aspect fiind încetarea de drept a mandatului și interdicția ocupării aceleiași funcții timp de trei ani. Or, principiul proporționalității presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor, pe echilibrarea adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a măsurilor ce urmează fi utilizate în vederea atingerii scopului sancționator. Din interpretarea dispozițiilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 se poate constata că acestea nu permit organelor abilitate să procedeze la o astfel de analiză, întrucât este prevăzută o singură sancțiune, care intervine *ope legis*, indiferent de gravitatea faptei ce a dat naștere respectivei situații. Prin urmare, se impune ca dispozițiile care sancționează regimul conflictului de interese să permită aplicarea principiului proporționalității, stabilind și alte sancțiuni mai ușoare pentru ca pedeapsa să poată fi individualizată în funcție de fiecare situație în parte.

10. **Curtea de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată cu privire la prevederile art. 46 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 și inadmisibilă în privința tezei a doua a art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010. Invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 167 din 17 martie 2015, Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014 și Decizia nr. 483 din 21 noiembrie 2013.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului Agenției Naționale de Integritate, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 46 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, ale art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 7 octombrie 2004, și ale art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 621 din 2 septembrie 2010, având următorul cuprins:

— Art. 46 alin. (1) din Legea nr. 215/2001: „Nu poate lua parte la deliberare și la adoptarea hotărârilor consilier local care, fie personal, fie prin soț, soție, afini sau rude până la gradul al patrulea inclusiv, are un interes patrimonial în problema supusă dezbaterilor consiliului local.”;

— Art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004: „Aleșii locali au un interes personal într-o anumită problemă, dacă au posibilitatea să anticipeze că o decizie a autorității publice din care fac parte ar putea prezenta un beneficiu sau un dezavantaj pentru sine sau pentru:

a) soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv; (...)

f) o asociație sau fundație din care fac parte.”;

— Art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010: „Persoana eliberată sau destituită din funcție potrivit prevederilor alin. (1) sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate este decăzută din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor prezentei legi, cu excepția celor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului. În cazul în care persoana nu mai ocupă o funcție sau o demnitate publică la data constatării stării de incompatibilitate ori a conflictului de interese, interdicția de 3 ani operează potrivit legii, de la data rămânerii definitive a raportului de evaluare, respectiv a rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești de confirmare a existenței unui conflict de interese sau a unei stări de incompatibilitate”.

16. În opinia autorului excepției, prevederile de lege ce formează obiectul excepției contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (3) și (5) privind trăsăturile statului român și obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. De asemenea, sunt invocate dispozițiile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* cuprinse în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 46 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, ale art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 și ale art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, exercitat prin prisma unor critici, în esență, similare celor formulate în prezenta cauză, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 664 din 8 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 100 din 3 februarie 2017.

18. Astfel, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004, Curtea a reținut, în esență, că aceste prevederi legale definesc noțiunea de „interes personal într-o anumită problemă”, noțiune care este cuprinsă în art. 74 referitor la obligația tuturor aleșilor locali de a depune declarația pe propria răspundere privind interesele personale. Referitor la sancțiunile pentru nerespectarea acestei dispoziții de lege, Curtea a reținut că, în cazul dispozițiilor art. 74 și art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004, art. 82 alin. (1) din aceeași lege prevede că:

„Nerespectarea declarației privind interesele personale în termenul prevăzut la art. 79 atrage suspendarea de drept a mandatului, până la depunerea declarației”, iar în conformitate cu art. 82 alin. (2), „Refuzul depunerii declarației privind interesele personale atrage încetarea de drept a mandatului”. De asemenea, art. 77 alin. (1) din aceeași lege reglementează o sancțiune specifică pentru consilierii județeni și cei locali, și anume „Consilierii județeni și consilierii locali nu pot lua parte la deliberarea și adoptarea de hotărâri dacă au un interes personal în problema supusă dezbaterii”, iar potrivit art. 81 din aceeași lege, „Hotărârile adoptate cu nerespectarea dispozițiilor art. 77 sunt nule de drept, potrivit dispozițiilor art. 47 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare”.

19. Cât privește criticile de neconstituționalitate raportate la art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind dreptul la un proces echitabil, Curtea a reținut că acestea nu pot fi primite, deoarece dispozițiile art. 22 din Legea nr. 176/2010 consacră posibilitatea formulării la instanța judecătorească de contencios administrativ a contestației împotriva raportului de evaluare întocmit de Agenția Națională de Integritate prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictului de interese, ceea ce reprezintă o garanție a dreptului la un proces echitabil.

20. Distinct de acestea, Curtea a mai reținut că prevederile art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 sunt redactate cu suficientă precizie și claritate pentru a permite destinatarilor lor — aleșii locali — să își conformeze conduita și să anticipeze consecințele ce pot rezulta din neîndeplinirea obligației de depunere a declarației privind interesele personale, astfel cum acestea sunt stabilite prin art. 82 din Legea nr. 393/2004. Instituirea obligației aleșilor locali de a-și face publice interesele personale printr-o declarație pe propria răspundere are tocmai menirea de a evita starea de conflict de interese. Prin urmare, Curtea a constatat că ipotezele normative vizate de art. 75 din Legea nr. 393/2004 și art. 46 din Legea nr. 215/2001 sunt distincte, astfel încât nu a reținut susținerile referitoare la existența unui paralelism legislativ în ceea ce privește „conflictul de interese”. „Interesul personal” — noțiune cuprinsă de prevederile art. 75 din Legea nr. 393/2004 — nu vizează doar aspectele patrimoniale, ci se referă în mod complex la natura interesului alesului local care ar putea determina lipsa de obiectivitate a acestuia în adoptarea deciziilor de autoritate, circumscriindu-se sferei interesului și posibilitatea anticipării unui beneficiu sau a unui dezavantaj, pentru sine sau soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv sau pentru o asociație sau fundație din care fac parte.

21. În același timp, Curtea a precizat că a stabili în concret dacă un consilier local manifestă un „interes patrimonial” în problema supusă dezbaterilor consiliului local, în vederea stabilirii existenței stării de conflict de interese, constituie aspecte referitoare la interpretarea și aplicarea legii de către autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu, respectiv Agenția Națională de Integritate și instanța judecătorească investită cu soluționarea contestației împotriva raportului de evaluare întocmit de Agenție.

22. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 46 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, Curtea Constituțională a reținut că prevederile legale criticate reprezintă garanții ale imparțialității autorităților publice și a membrilor consiliilor locale în exercitarea atribuțiilor lor. Potrivit art. 16 alin. (3) din Constituție, funcțiile și demnitățile publice pot fi ocupate doar „în condițiile legii”. Rațiunea pentru care legiuitorul a prevăzut pentru consilierul local interdicția de a participa la dezbaterile și la adoptarea acelor hotărâri care au ca obiect probleme ce prezintă un interes material (patrimonial) pentru el ori pentru soțul (soția), afinii sau rudele sale până la gradul al patrulea inclusiv este aceea de a se asigura eliminarea

subiectivismului și a interesului particular ori de grup în adoptarea hotărârilor consiliului local. Este cazul „conflictului de interese” pe care art. 70 din Legea nr. 161/2003 îl definește ca fiind situația în care persoana ce exercită o demnitate sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin. Conflictul de interese privește toate categoriile de funcționari publici, precum și funcțiile și demnitățile publice din sfera celor trei puteri ale statului, evident prin prisma atribuțiilor care caracterizează fiecare funcție în parte (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 563 din 30 iulie 2014, și Decizia nr. 951 din 25 iunie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 14 septembrie 2009).

23. Referitor la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010, Curtea observă, mai întâi, că, prin Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014, precitată, soluționând excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010, prin raportare la dispozițiile art. 1 alin. (5) și art. 16 din Constituție, instanța de contencios constituțional a constatat că prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010 sunt constituționale în măsura în care sintagma „aceeași funcție” se referă la toate funcțiile eligibile prevăzute de art. 1 din aceeași lege. Prin urmare, orice altă interpretare contrară este neconformă cu normele și principiile fundamentale. În acest sens, prin Decizia nr. 898 din 30 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 706 din 6 octombrie 2011, Curtea Constituțională a reținut că, indiferent de interpretările ce se pot aduce unui text, atunci când Curtea a hotărât în dispozitivul deciziei pronunțate în cadrul competenței prevăzute de art. 146 lit. d) din Constituție că numai o anumită interpretare este conformă cu Constituția, se menține prezumția de constituționalitate a textului în această interpretare, dar sunt excluse din cadrul constituțional toate celelalte interpretări posibile. Având în vedere că instanța constituțională a constatat constituționalitatea textului criticat într-o anumită interpretare, ce rezultă direct din dispozitivul deciziei, prin ridicarea din nou a unei excepții de neconstituționalitate identice sub aspectul obiectului, dar și al criticilor de neconstituționalitate, se tinde la înfrângerea caracterului general obligatoriu al deciziei Curții Constituționale. Or, prezenta excepție de neconstituționalitate, deși se identifică prin același obiect [art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010], este distinctă prin prisma criticilor de neconstituționalitate formulate în cauză.

24. Sub acest aspect, Curtea reține că prevederile art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 au mai fost supuse controlului de constituționalitate exercitat în raport cu critici similare celor formulate în cauză, iar prin mai multe decizii (de exemplu, Decizia nr. 483 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 31 ianuarie 2014, Decizia nr. 347 din 7 mai 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 542 din 21 iulie 2015, Decizia nr. 550 din 16 iulie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 623 din 17 august 2015, și Decizia nr. 114 din 3 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 369 din 13 mai 2016) Curtea a respins, ca neîntemeiate, excepțiile de neconstituționalitate. Astfel, Curtea a reținut, în esență, că aceste prevederi legale instituie, în cazul persoanei eliberate sau destituite din funcție ca urmare a săvârșirii abaterii disciplinare prevăzute de lege sau față de care s-a constatat existența conflictului de interese ori starea de incompatibilitate, sancțiunea decăderii din dreptul de a mai exercita o funcție sau o demnitate publică ce face obiectul prevederilor Legii nr. 176/2010, o perioadă de 3 ani de la data eliberării, destituirii din funcția ori demnitatea publică respectivă sau a încetării de drept a mandatului. Curtea a reținut că, în contextul normativ de

stabilire a unor interdicții în ceea ce privește funcțiile și demnitățile publice, prevederile art. 25 alin. (2) teza a doua din Legea nr. 176/2010 instituie reguli specifice referitoare la ocuparea funcțiilor eligibile. Astfel, interdicția de a mai ocupa aceeași funcție eligibilă pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului reprezintă o sancțiune cu natură juridică distinctă, Curtea statuând că reglementarea supusă controlului de constituționalitate se integrează scopului legii — asigurarea integrității și transparenței în exercitarea funcțiilor și demnităților

publice și prevenirea corupției instituționale, fără a încălca art. 53 din Constituție. De altfel, potrivit art. 16 alin. (3) din Constituție, „Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii.”

25. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția pronunțată de Curtea Constituțională, precum și considerentele care au fundamentat-o, își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Toth Tivadar în Dosarul nr. 44.212/3/2014 al Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 46 alin. (1) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, art. 75 lit. a) și f) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali și art. 25 alin. (2) din Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 227

din 6 aprilie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Luminița Nicolescu.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004 privind

Statutul aleșilor locali, excepție ridicată de Roman Petru în Dosarul nr. 3.319/30/2015 al Curții de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului nr. 379D/2016 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal răspunde partea Agenția Națională de Integritate, prin consilier juridic Alexandra Nicolae, cu delegație depusă la dosar. Lipsește autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Agenției Naționale de Integritate, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, deoarece criticile de neconstituționalitate au un caracter pur formal. În subsidiar, susține că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care precizează că prevederile art. 75 lit. a) din Legea

nr. 393/2004 sunt redactate cu suficientă precizie pentru ca aleșii locali să își poată conforma conduita.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea din 28 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 3.319/30/2015, **Curtea de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de reclamantul Petru Roman, într-o cauză având ca obiect cererea de anulare a unui raport de evaluare întocmit de Agenția Națională de Integritate.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5), deoarece sunt redactate defectuos, lipsite de claritate, precizie și previzibilitate, considerându-se că aleșii locali au un „*interes personal*” indiferent dacă aceștia pot anticipa că luarea unei decizii le-ar crea un beneficiu sau dezavantaj. Autorul excepției arată că, dacă prin luarea unei decizii, alesul local nu urmărește obținerea unui beneficiu în detrimentul interesului public, nu există „*interes personal*” și nici conflict de interese, pentru că o asemenea decizie nu contravine supremației interesului public. De asemenea, susține că prevederile legale criticate nu se circumscriu condițiilor statuate de art. 53 din Constituție, din perspectiva considerentelor Deciziei Curții Constituționale nr. 603 din 6 octombrie 2015, și că neclaritatea textului legal criticat conduce, la rândul său, la neclaritatea și imprezizibilitatea condițiilor restrângerii libertății individuale.

7. **Curtea de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Reține că autorul excepției nu critică o contradicție directă între prevederile care formează obiectul excepției și dispozițiile constituționale invocate, și că, din acest punct de vedere, invocarea dispozițiilor generale ale art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală este pur formală. De asemenea, prin textul legal criticat, se extinde atât sfera persoanelor în raport cu care se pune problema conflictului de interese, cât și sfera noțiunii de „*interes personal*”, care nu se mai referă doar la un interes pur patrimonial, ci include și posibilitatea anticipării unui prejudiciu sau chiar a unui dezavantaj pentru alesul local sau persoanele vizate de text. În același context, apare ca fiind relevantă interpretarea acestei noțiuni dată de instanța supremă în jurisprudența similară, unde s-a reținut că, în cazul „*interesului personal*” de ordin administrativ, sancțiunea conflictului de interese „*intervine chiar pentru simplul fapt al posibilității anticipării deciziei autorității*” (spre exemplu, Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 5.764 din 14 iunie 2013).

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului

Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Guvernul** consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, spre exemplu, Decizia nr. 418 din 3 iulie 2014.

10. **Avocatul Poporului** consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, deoarece motivarea acesteia ține mai degrabă de modul de interpretare și aplicare a legii. Or, un astfel de context nu poate constitui temei pentru ridicarea unei excepții de neconstituționalitate și excedează competenței Curții Constituționale, fiind de resortul instanței de judecată care se pronunță asupra fondului cauzei și care este în măsură să aprecieze în privința normei juridice aplicabile fiecărei spețe dedusă judecării, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, potrivit dispozițiilor art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție. Reține, totodată, că dispozițiile legale criticate, care au ca scop asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, au fost instituite de legiuitor ținând cont de necesitatea prevenirii conflictelor de interese ale aleșilor locali. Astfel, dispozițiile de lege criticate dau expresie principiilor care stau la baza acestei prevenirii, și anume: imparțialitatea, integritatea, transparența deciziei și supremația interesului public.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepțiilor de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile reprezentantului Agenției Naționale de Integritate, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 912 din 7 octombrie 2004, având următorul cuprins: „*Aleșii locali au un interes personal într-o anumită problemă, dacă au posibilitatea să anticipeze că o decizie a autorității publice din care fac parte ar putea prezenta un beneficiu sau un dezavantaj pentru sine sau pentru:*

a) soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv;”.

14. În opinia autorului excepției, prevederile de lege ce formează obiectul excepției contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 23 privind libertatea individuală și în art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, exercitat prin prisma unor critici similare, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 150 din 17 martie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 397 din 25 mai 2016, Decizia nr. 427

din 21 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 900 din 9 noiembrie 2016, Decizia nr. 664 din 8 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 100 din 3 februarie 2017 și Decizia nr. 196 din 23 martie 2017, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, la momentul pronunțării prezentei decizii.

16. Astfel, în ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004, Curtea a reținut, în esență, că aceste prevederi legale definesc noțiunea de „*interes personal într-o anumită problemă*”, noțiune care este cuprinsă în art. 74 referitor la obligația tuturilor aleșilor locali de a depune declarația pe propria răspundere privind interesele personale. Referitor la sancțiunile pentru nerespectarea acestei dispoziții de lege, Curtea a reținut că, în cazul dispozițiilor art. 74 și art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004, art. 82 alin. (1) din aceeași lege prevede că: „*Nerespectarea declarației privind interesele personale în termenul prevăzut la art. 79 atrage suspendarea de drept a mandatului, până la depunerea declarației*”, iar în conformitate cu art. 82 alin. (2), „*Refuzul depunerii declarației privind interesele personale atrage încetarea de drept a mandatului*”. De asemenea, art. 77 alin. (1) din aceeași lege reglementează o sancțiune specifică pentru consilierii județeni și cei locali, și anume „*Consilierii județeni și consilierii locali nu pot lua parte la deliberarea și adoptarea de hotărâri dacă au un interes personal în problema supusă dezbaterii*”, iar potrivit art. 81 din aceeași lege, „*Hotărârile adoptate cu nerespectarea dispozițiilor art. 77 sunt nule de drept, potrivit dispozițiilor art. 47 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare*”.

17. Curtea a mai reținut că prevederile art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004 sunt redactate cu suficientă precizie și claritate pentru a permite destinatarilor lor — aleșii locali — să își conformeze conduita și să anticipeze consecințele ce pot rezulta din neîndeplinirea obligației de depunere a declarației privind interesele personale, astfel cum acestea sunt stabilite prin

art. 82 din Legea nr. 393/2004. Instituirea obligației aleșilor locali de a-și face publice interesele personale printr-o declarație pe propria răspundere are tocmai menirea de a evita starea de conflict de interese. Prin urmare, Curtea a constatat că „*Interesul personal*” — noțiune cuprinsă de prevederile art. 75 din Legea nr. 393/2004 — nu vizează doar aspectele patrimoniale, ci se referă în mod complex la natura interesului alesului local care ar putea determina lipsa de obiectivitate a acestuia în adoptarea deciziilor de autoritate, circumscriindu-se sferei interesului și posibilitatea anticipării unui beneficiu sau a unui dezavantaj, pentru sine sau soț, soție, rude sau afini până la gradul al doilea inclusiv sau pentru o asociație sau fundație din care fac parte.

18. Pe cale de consecință, Curtea a constatat că susținerile referitoare la încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor sunt neîntemeiate.

19. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale în materie, soluția și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

20. Distinct de acestea, Curtea precizează că a determina în concret dacă un ales local a încălcat regimul conflictelor de interese constituie un aspect referitor la interpretarea și aplicarea legii de către autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu, respectiv Agenția Națională de Integritate și instanța judecătorească investită cu soluționarea contestației împotriva raportului de evaluare întocmit de Agenție.

21. În același timp, Curtea constată că pretinsa încălcare a prevederilor art. 53 din Constituție nu poate fi reținută, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, norma constituțională invocată nu are aplicabilitate în cauza de față.

22. În final, Curtea constată că prevederile constituționale ale art. 23 privind libertatea individuală nu au incidență în cauză.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Roman Petru în Dosarul nr. 3.319/30/2015 al Curții de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal și constată că prevederile art. 75 lit. a) din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Timișoara — Secția de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 6 aprilie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind unele măsuri de utilizare a Fondului de contrapartidă provenit din ajutorul Guvernului Japoniei constituit în baza Înțelegerii realizate prin schimbul de note diplomatice semnate la București la 7 ianuarie 2000, în baza cărora Guvernul Japoniei oferă Guvernului României un ajutor nerambursabil în valoare de 500 milioane yeni, și a Acordului încheiat între Guvernul României și Japan International Cooperation System la 1 februarie 2000, pentru derularea acestui ajutor

Având în vedere prevederile art. 9 alin. (6) și (7), art. 87, 102 și 334 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 5 și 6 din Hotărârea Guvernului nr. 794/1997 privind constituirea, administrarea și utilizarea Fondului de contrapartidă, cu modificările ulterioare, prevederile pct. 6 alin. (2) și (3) din Înțelegerea realizată prin schimbul de note diplomatice semnate la București la 7 ianuarie 2000, în baza cărora Guvernul Japoniei oferă Guvernului României un ajutor nerambursabil în valoare de 500 milioane yeni, prevederile Acordului încheiat între Guvernul României și Japan International Cooperation System la 1 februarie 2000, pentru derularea acestui ajutor, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 308/2000, precum și în baza schimbului de Note verbale dintre Ministerul Afacerilor Externe și Ambasada Japoniei la București, respectiv Nota verbală nr. C 2-3/4661 din 30 decembrie 2015, Nota verbală nr. C 2-3/1075 din 21 martie 2016 și Nota verbală nr. 46 din 11 mai 2016 cu privire la consultarea utilizării Fondului de contrapartidă în scopul implementării proiectului Ministerului Educației Naționale intitulat „Promoting and supporting excellence in information technology education” și tradus în limba română astfel: „Promovarea și susținerea excelenței în educație prin dezvoltarea competențelor în disciplina tehnologiei informației”, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă alocarea sumei de 8.736 mii lei, fără TVA, din Fondul de contrapartidă constituit din contravaloarea în monedă națională, la cursul de schimb oficial al Băncii Naționale a României la care se realizează conversia în moneda națională, a ajutorului nerambursabil acordat Guvernului României de Guvernul Japoniei, pentru implementarea proiectului „Promoting and supporting excellence in information technology education”, prin înființarea și operaționalizarea a 60 de centre de pregătire în informatică.

(2) Suma reprezentând contravaloarea TVA necesară implementării proiectului prevăzut la alin. (1) urmează să fie suportată de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației Naționale de la capitolul 65.01 „Învățământ”, de la titlul/titlurile corespunzător/corespunzătoare naturilor de cheltuieli. În bugetul aprobat al Ministerului Educației Naționale pentru anul 2017, precum și în bugetul estimat pentru anii următori este alocată, respectiv prevăzută, suma

necesară atât pentru derularea/implementarea acestui proiect, cât și pentru alte proiecte aflate în fază de evaluare.

(3) Beneficiarul proiectului este Ministerul Educației Naționale, implementarea acestuia fiind asigurată de Unitatea de Implementare a Proiectelor Finanțate din Fonduri Structurale.

Art. 2. — Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de administrator al Fondului de contrapartidă, transferă Ministerului Educației Naționale, în calitate de beneficiar al proiectului, suma stabilită conform art. 1 alin. (1), pe baza unei convenții de finanțare privind transferul, utilizarea și controlul sumelor alocate.

Art. 3. — Ministerul Educației Naționale, prin Unitatea de Implementare a Proiectelor Finanțate din Fonduri Structurale, prezintă Ministerului Finanțelor Publice, Ministerului Afacerilor Externe și Ambasadei Japoniei la București raportări trimestriale privind stadiul realizării proiectului prevăzut la art. 1 alin. (1).

PRIM-MINISTRU

SORIN MIHAI GRINDEANU

Contrasemnează:

p. Ministrul educației naționale,

Gigel Paraschiv,
secretar de stat

p. Ministrul afacerilor externe,

Alexandru Victor Micula,
secretar de stat

Ministrul finanțelor publice,

Viorel Ștefan

București, 31 mai 2017.

Nr. 397.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL PENTRU MEDIUL DE AFACERI, COMERȚ ȘI ANTREPRENORAT

ORDIN

privind modificarea Procedurii de implementare a schemei de ajutor *de minimis* prevăzute în cadrul Programului pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, nr. 839/2016

Având în vedere prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2016 nr. 339/2015, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 25 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 23/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat,

ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat emite următorul ordin:

Art. I. — Procedura de implementare a schemei de ajutor *de minimis* prevăzute în cadrul Programului pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, nr. 839/2016, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 597 și 597 bis din 5 august 2016, se modifică după cum urmează:

— **La punctul 6 subpunctul 6.9, alineatul (1) va avea următorul cuprins:**

„(1) În maximum 60 de zile calendaristice de la semnarea contractului de finanțare cu OTIMMC, dar nu mai târziu de 31 martie 2017, beneficiarul este obligat să efectueze cheltuielile și să depună documentația de decont la sediul OTIMMC. Cheltuielile eligibile pentru care se vor aloca fonduri din cadrul Programului vor fi certificate prin vizita la fața locului a reprezentanților UMCR din cadrul OTIMMC în termen de 45 de zile lucrătoare de la depunerea decontului, dar nu mai târziu de 30 iunie 2017. Termenul de 60 de zile calendaristice se poate prelungi doar cu acordul OTIMMC pentru situații

excepționale, de exemplu întârzieri la transportul sau livrarea echipamentelor din motive independente de beneficiarul AFN. Prelungirea se acordă o singură dată pe baza unei cereri depuse de către solicitant la sediul OTIMMC cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea termenului-limită de depunere a decontului, efectuare cheltuieli din contractul de finanțare, dar nu mai târziu 31 martie 2017. Reprezentanții UMCR vor face verificări la fața locului, consemnând cele constatate într-un proces-verbal, contrasemnat de beneficiar, întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte. În situația neefectuării cheltuielilor sau în cazul în care cheltuielile nu corespund cu elementele de cost aprobate prin notificarea inițială, nu sunt noi și puse în funcțiune, beneficiarul este respins de la finanțare.”

Art. II. — Direcția de antreprenoriat și programe pentru IMM din cadrul Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenoriat și oficiile teritoriale pentru întreprinderi mici și mijlocii și cooperatie vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenoriat,
Alexandru Petrescu

București, 24 mai 2017.
Nr. 665.

MINISTERUL PENTRU MEDIUL DE AFACERI, COMERȚ ȘI ANTREPRENORAT

ORDIN

privind modificarea Procedurii de implementare a schemei de ajutor *de minimis* prevăzute în cadrul Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare — START, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, nr. 838/2016

Având în vedere prevederile Legii bugetului de stat pe anul 2016 nr. 339/2015, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 25 din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 23/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat,

ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenariat emite următorul ordin:

Art. I. — Procedura de implementare a schemei de ajutor *de minimis* prevăzute în cadrul Programului pentru dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor și facilitarea accesului acestora la finanțare — START, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul economiei, comerțului și relațiilor cu mediul de afaceri, nr. 838/2016, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 595 și 595 bis din 4 august 2016, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

— **La punctul 6 subpunctul 6.8, alineatul (5) va avea următorul cuprins:**

„(5) În maximum 60 de zile lucrătoare de la semnarea contractului, dar nu mai târziu de 31 martie 2017, beneficiarul este obligat să efectueze cheltuielile și să depună documentația de decont la sediul OTIMMC. Cheltuielile eligibile pentru care

se vor aloca fonduri din cadrul Programului vor fi certificate prin vizita la fața locului a reprezentanților UMCR din cadrul OTIMMC în termen de 45 de zile lucrătoare de la depunerea decontului, dar nu mai târziu de 30 iunie 2017. Reprezentanții UMCR vor face verificări la fața locului, consemnând cele constatate într-un proces-verbal, contrasemnat de beneficiar, întocmit în două exemplare, câte unul pentru fiecare parte.”

Art. II. — Direcția de antreprenariat și programe pentru IMM din cadrul Ministerului pentru Mediul de Afaceri, Comerț și Antreprenariat și oficiile teritoriale pentru întreprinderi mici și mijlocii și cooperatie vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul pentru mediul de afaceri, comerț și antreprenariat,
Alexandru Petrescu

București, 24 mai 2017.
Nr. 666.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

